

Državni zakonik

za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXVI. — Izdan in razposlan 13. dne avgusta 1914.

Vsebina: (Št. 213—215.) 213. Cesarski ukaz o varstvu civilnih oseb, ki so se za namene vojskovanja siloma odstranile iz njihovega bivališča. — 214. Ukaz, s katerim se določa izmera po cesarskem ukazu z dne 11. avgusta 1914. l. dajane oskrbe in odškodnina zanjo. — 215. Cesarski ukaz o kolportaži (raznašanju) posebnih izdaj perijodnih tiskovin zaradi vojnih dogodkov.

213.

Cesarski ukaz z dne 11. avgusta 1914. l.,

o varstvu civilnih oseb, ki so se za namene vojskovanja siloma odstranile iz njihovega bivališča.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem z veljavnostjo za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, tako:

§ 1.

Čim je pričakovati, da se more za namene vojskovanja pokazati potreba odpraviti civilno prebivalstvo iz kakega kraja, naj oblastvo v porazumu s pristojnim poveljstvom šteje (popiše) osebe, ki jih je odstraniti.

Vsakdo je dolžen zase in za osebe, živeče v njegovi rodbinski zvezi, dajati zahtevana pojasnila o imenu, stanu, starosti, poklicu ter o tem, ali more, če bi se odpravil iz kraja, izven bivališča iz svojega skrbeti za svoje preživljanje in za preživljanje svojih rodbinskih udov; kolikor to ni mogoče, naj oblastvo dožene, za katere vrste del so pripravne osebe, ki jih je odstraniti.

Hkratu se lahko poizvedó gledé vsakega gospodarstva zaloge, določene za preživljanje.

§ 2.

Poslužujé se izkazovalnic za delo je poizvedeti prilike dela, ki so po številu in načinu porabljanja več ali manj primerne prebivalstvu, ki ga je odstraniti. Sodelovati na tem poizvedovanju so dolžne vse izkazovalnice za delo v ozemlju, v katerem velja ta cesarski ukaz.

Poizvedene prilike dela je objaviti z javnim razglasom, z lepaki ali, kakor je sicer običajno v kraju, ki ga je izprazniti, nanašaje se na določila tega cesarskega ukaza.

§ 3.

Oblastvo naj po preteku enega tedna po razglasu, predpisanem v § 2, z ozirom na določene osebe, ki niso v stanu iz svojega skrbeti za svoje preživljanje in za preživljanje svojih rodbinskih udov, dožene, na katerih praznih delovnih mestih bi mogle biti vzprejete; v porazumu z oblastvom delovnega kraja se lahko nato odredi nastop tega dela.

Ta odredba je končnoveljavna. Kolikor gre za domače službe ali za taka dela, za katera je potrebna posebna izučba ali zanesljivost, se more ukreniti samo s pritrditvijo delodajalcev.

Nikakor se ne morejo s to odredbo ločiti zakonci drug od drugega ali nedoletni otroci od svojih roditeljev ali rejnikov.

§ 4.

Čim je vojaško poveljstvo odredilo izprazniti kraj, so s tem prizadete osebe dolžne v roku, ki se razglasi, zapustiti okoliš dotičnega kraja.

Osebe, ki niso v stanu iz svojega skrbeti za svoje preživljanje in za preživljanje svojih rodbinskih udov, naj se napotijo v delovne kraje ali druge namembne kraje, ki jih določi oblastvo.

Delovni ali drugi namembni kraji se določijo z odločbo oblastva tistega kraja, ki ga je izprazniti, ako mogoče, v porazumu z oblastvom delovnega ali namembnega kraja. Pri tem se uporablja § 3, odstavek 3.

§ 5.

Vse osebe, ki izven bivališča ne morejo iz svojega skrbeti za svoje preživljanje in za preživljanje svojih rodbinskih udov, imajo od časa razglasitve prilik za delo naprej (§ 2) pravico do brezplačnega prevažanja po vseh železniških, poštinih in plovstvenih progah do delovnega ali namembnega kraja, ki jim je predpisan po §§ 3 ali 4.

§ 6.

Za delo nesposobnih oseb in oseb, za katere se ni našlo delo, se v isto krajno občino, ne gledé na posebno nujno potrebo, nikakor ne sme odpraviti več nego 2 odstotka prebivalcev in ne več nego 2000 oseb.

Za nastanjevanje in oskrbo veljajo predpisi §§ 21 in 22 zakona z dne 26. decembra 1912 l. (drž. zak. št. 236) o vojnih dajatvah in opravah, z izpremembo, da se izmera oskrbe in odškodnina, ki se plača zanjo, določita s posebnim ukazom. O zahtevah teh dajatev in oprav odloči oblastvo.

Občina lahko tudi drugače poskrbi za stanišče in oskrbo v predpisani najmanjši izmeri.

§ 7.

Kdor se brez zadostnega razloga brani delo, odkazano mu po tem cesarskem ukazu, začeti ali nadaljevati, tega kaznuje oblastvo z zaporom do enega mesca, ako se nanj ne uporablja zakon z dne 24. maja 1885. l. (drž. zak. št. 89).

Isti kazni, poleg katere lahko oblastvo razsodi tudi na denarno kazen do dvetisoč kron, za-

pade, kdor se kakor delodajalec brez zadostnega razloga brani vzeti v delo ali obdržati v delu osebo, ki je bila v zmislu tega cesarskega ukaza odkazana pri njem še prostemu delovnemu mestu.

Vsi drugi prestopki tega cesarskega ukaza se kaznujejo po ministrstvenem ukazu z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198).

§ 8.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega cesarskega ukaza.

§ 9.

Oblastvo v zmislu tega cesarskega ukaza je krajevno pristojno politično oblastvo I. stopnje, kjer je pa cesarsko policijsko oblastvo, to oblastvo.

§ 10.

Cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Izvršiti ga je poverjeno Mojemu ministru za notranje stvari v porazumu z drugimi udeleženi ministri.

Na Dunaju, 11. dne avgusta 1914. l.

Franz Josef s. r.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Hochenburger s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Hussarek s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

214.

Ukaz ministra za notranje stvari v porazumu z voditeljem finančnega ministrstva z dne 11. avgusta 1914. l.,

s katerim se določa izmera po cesarskem ukazu z dne 11. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 213) dajane oskrbe in odškodnina zanjo.

Na podstavi § 6 cesarskega ukaza z dne 11. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 213) o varstvu

civilnih oseb, ki so se za namene vojskovanja siloma odstranile iz njihovega bivališča, se ukazuje tako:

§ 1.

Hrana, ki se daje ob naradni oskrbi, mora ustrezati vsaj običajni hrani oseb, ki v kraju oskrbe živé od dnevne ali tedenske mezde, vsekakor pa mora biti zadostna in okusna.

§ 2.

Uradni zdravniki in na njihov poziv občinski organi so dolžni obdobjno pregledovati živila, ki se porabljajo za pripravljanje hrane ali se imajo v zalogi, in se prepričati tudi o tem, ali ustreza hrana zahtevam § 1.

§ 3.

Za dajano oskrbo gre odškodnina iz državnih novcev. Ta odškodnina se določa za oskrbo odraslih z 1 K in za oskrbo otrok s 60 h na dan. Za dan, katerega se začne oskrba, in za dan, katerega se neha, gre odškodnina samo tedaj, ako se je dotičnega dne dvakrat dala hrana.

§ 4.

Odškodnina se izplačuje v gotovini po možnosti 1. dne in 15. dne vsakega mesca nazaj proti pobotnici, ki jo je potrdila občina in politično okrajno oblastvo.

§ 5.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Heinold s. r.

Engel s. r.

215.

Cesarski ukaz z dne 11. avgusta 1914. l.

o kolportaži (raznašanju) posebnih izdaj periodičnih tiskovin zaradi vojnih dogodkov.

Na podstavi § 14 osnovnega zakona o državnem zastopstvu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Vlada je pooblaščená dovoliti izklicavanje, razdeljevanje in razpečevanje (kolportažo) posebnih izdaj porijodnih tiskovin s poročili, ki so v zvezi z vojnimi dogodki in se sploh smejo objavljati po obstoječih predpisih, dovoljenje narediti odvisno od pogojev, ter urediti izvrševanje kolportaže.

§ 2.

Cesarski ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Izvršiti ga je poverjeno Mojemu ministru za notranje stvari v porazumu z Mojim pravosodnim ministrom.

Na Dunaju, 11. dne avgusta 1914. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Hochenburger s. r.

Heinold s. r.

Forster s. r.

Hussarek s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

